

SPECJALISTYCZNA PORADNIA PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNA
DLA DZIECI Z NIEPOWODZENIAMI EDUKACYJNYMI W KRAKOWIE
UL. ŚW. GERTRUDY 2
TEL. 12 422 43 83; 660 637 312; PPPDDD@OP.PL, WWW.PORADNIA-PSYCHOLOGICZNA.COM

WIELOKULTUROWOŚĆ W ŚWIETLE PRAWA OŚWIATOWEGO

mgr Małgorzata Niewodowska

Kto pobiera naukę w polskiej szkole?

1. Dzieci z mniejszości narodowych.
2. Dzieci uchodźców i starających się o status uchodźcy.
3. Dzieci migrujących pracowników:
 - Praca sezonowa,
 - Kontrakty z firm,
 - Pracownicy z Unii Europejskiej.
4. Dzieci studentów.
5. Dzieci repatriantów.
6. Dzieci z małżeństw wielonarodowych.
7. Dzieci powracające do kraju, wraz rodzicami polskiego pochodzenia, urodzone lub przez jakiś czas mieszkające poza granicami Polski

Głównymi problemami dzieci z tej grupy są:

- słaba znajomość i kłopoty w posługiwaniu się językiem polskim,
- trudności w rozumieniu gramatyki i ortografii,
- nieznajomość lektur szkolnych,
- kłopoty wynikające z różnic programowych w przedmiotach ścisłych,
- brak zainteresowania nauką,
- brak systematycznego uczenia się i przygotowywania do lekcji,
- przerywanie nauki niska frekwencja,
- niedostateczne rozpoznanie potrzeb dziecka przez szkołę ,
- problemy wychowawcze wynikające z utrudnionego kontaktu z rodzicami w przypadku, gdy pozostają oni długo za granicą, lub nie posługują się językiem polskim.

Dzieci te mają prawo:

1. do edukacji przedszkolnej oraz szkolnej
2. do nauki j. polskiego jako obcego
3. do nauki swojego ojczystego języka, oraz historii i kultury własnego narodu
4. do uczęszczania na lekcje religii
5. do studiów wyższych
6. do doradztwa zawodowego i kształcenia zawodowego
7. do wsparcia socjalnego
8. do opieki psychologiczno –pedagogicznej
9. do orzecznictwa
10. do transportu

A close-up photograph of a hand holding a small, colorful globe. The globe is positioned on the left side of the frame, showing the continent of Africa. The hand's fingers are visible at the bottom, gripping the globe. The background is a solid light blue color.

Podstawa prawna

- Prawo oświatowe - ustawa z dnia 14 grudnia 2016 (Dz. U. z 2017 r. poz. 59).
- art. 363 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60)
- Rozporządzenie z 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2017 r. poz.1655).

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 sierpnia 2017 r. w sprawie kształcenia osób niebędących obywatelami polskimi oraz osób będących obywatelami polskimi, które pobierały naukę w szkołach funkcjonujących w systemach oświaty innych państw (Dz. U. z 2017 r. poz. 1655)

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) warunki i tryb przyjmowania do publicznych przedszkoli, innych form wychowania przedszkolnego, szkół podstawowych.....oraz wszystkich innych typów szkół
- 2) warunki tworzenia, organizacji oraz działania w szkołach oddziału przygotowawczego;
- 3) sposób organizacji dodatkowej nauki języka polskiego i dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania oraz nauki języka i kultury kraju pochodzenia, o których mowa odpowiednio w art. 165 ust. 7, 9, 10 i 15 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe, zwanej dalej „ustawą”;
- 4) wysokość stypendium dla osób, o których mowa w art. 165 ust. 5 pkt 1 ustawy, oraz przypadki, w których stypendium może być obniżone lub zawieszone.

Uczniowie z doświadczeniem migracji
mogą napotykać w nowej, polskiej szkole
na różnorodne problemy.
By je minimalizować, konieczne jest
prowadzenie w szkole dialogu
międzykulturowego
opartego na
zaplanowanej działalności edukacyjnej

Przystosowanie się dziecka do nowych wymagań i warunków uczenia się

Szkoła powinna pomóc dzieciom powracającym
z zagranicy uzupełnić różnice programowe
i ewentualne braki w znajomości języka polskiego.

Uczniowie powracający z zagranicy:

- Przyjęcie do szkoły w trybie rekrutacji w obwodzie ze względu na miejsce zam.
- Jeżeli przyjęcie dziecka przybywającego z zagranicy do przedszkola lub szkoły odbywa się w trakcie roku szkolnego, o przyjęciu dziecka decyduje dyrektor
- Przyjęcie do szkoły na podstawie dokumentów świadczących o ukończonym cyklu kształcenia
- Jeżeli brak jest dokumentów dyrektor może zdecydować o przeprowadzeniu sprawdzianu predyspozycji językowych, uzdolnień kierunkowych, sprawdzianu kompetencji językowych, sprawdzianu uzdolnień lub predyspozycji przydatnych w danym zawodzie.
- W przypadku ucznia który nie zna języka polskiego, rozmowa kwalifikacyjna odbywa się w języku obcym którym się posługuje. W razie potrzeby tłumacz,
- Zagwarantowane prawo do nauki w oddziale przygotowawczym nauczyciele poszczególnych zajęć edukacyjnych, którzy mogą być wspomagani przez osobę władającą językiem kraju pochodzenia ucznia zatrudnioną w charakterze pomocy nauczyciela przez dyrektora szkoły.

Tygodniowa liczba godzin edukacyjnych w oddziale wynosi od minimum 20 godzin dla klas I-III w szkole podstawowej

do minimum 26 godzin tygodniowo w szkole ponadpodstawowej.

Zajęcia w oddziale przygotowawczym mogą odbywać się w klasach łączonych.

Czas trwania nie więcej niż na jeden rok szkolny.

Liczba uczniów w oddziale przygotowawczym nie może przekraczać 15 osób.

Przystosowanie się dziecka do nowych wymagań i warunków uczenia się

- mają prawo do dodatkowych zajęć o których decyduje dyrektor w porozumieniu z organem prowadzącym
- bezpłatnej nauki języka polskiego 2 godziny tygodniowo nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy
- mogą korzystać z dodatkowych zajęć wyrównawczych w zakresie przedmiotów nauczania organizowanych przez organ prowadząc szkołę,
- mają prawo do godzin z pomocy psychologiczno –pedagogicznej nie więcej niż 5 godzin łącznie z nauką języka
- różnice programowe z zajęć edukacyjnych realizowanych w klasie, do której uczeń przechodzi, są uzupełniane na warunkach ustalonych przez nauczycieli prowadzących dane zajęcia,
- pomoc asystenta romskiego, pomocy nauczyciela lub asystenta kulturowego.
- dla uczniów niebędących obywatelami polskimi placówka dyplomatyczna lub konsularna kraju ich pochodzenia działająca na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej albo stowarzyszenie kulturalno-oświatowe danej narodowości mogą organizować w szkole naukę języka i kultury kraju pochodzenia.

Warunek: zgłoszenie co najmniej 7 osób.

Łączny wymiar takich zajęć nie może przekraczać 5 godzin lekcyjnych tygodniowo

Pomoc na egzaminach

Dla uczniów- cudzoziemców niedostatecznie znających język polski, polską kulturę i tradycję wprowadzono ułatwienia polegające m.in. na

- przygotowaniu arkuszy egzaminacyjnych dostosowanych do potrzeb ucznia,
- wykorzystaniu na egzaminie odpowiednich środków dydaktycznych (np. słownika dwujęzycznego),
- przedłużeniu czasu przewidzianego na przeprowadzenie egzaminów.

Nostryfikacja świadectw szkolnych

Uczniowie przybywający do Polski z obcego systemu edukacji nie muszą nostryfikować świadectw uzyskanych za granicą.

Wyjątkiem są szkoły policealne, do których są przyjmowani słuchacze na podstawie dokumentu stwierdzającego posiadanie wykształcenia średniego, które musi być uznane lub potwierdzone.

Dzieci powracające z zagranicy
bądź dzieci cudzoziemców
zaliczane są do grupy
**dzieci o specjalnych potrzebach
edukacyjnych – SPE**
z uwagi na trudności adaptacyjne –
różnice kulturowe, zmianę
środowiska edukacyjnego,
wcześniejsze kształcenie za
granicą.

Specjalne potrzeby edukacyjne:

- Odnoszą się do uczniów, którzy nie mogą podobać powszechnie obowiązującemu programowi edukacyjnemu
- Maja znacznie większe trudności w uczeniu się niż ich rówieśnicy
- W nauce potrzebują pomocy pedagogicznej w formie specjalnego programu nauczania i wychowania, specjalnych metod i form nauczania.

Wymagają oni w procesie edukacji:

- nauczycieli – specjalistów
- specjalnego, zindywidualizowanego w zakresie tempa i wymagań programu oraz adekwatnych metod nauczania
- odpowiednich warunków lokalowo – bytowych, w jakich odbywa się proces nauczania
- specjalnych form odpytywania i sprawdzania poziomu ich wiedzy i umiejętności czyli oceniania wewnętrznego i zewnętrznego

Rozpoznanie problemu

Badanie psychologiczno pedagogiczne i opinia na każdym etapie edukacyjnym na wniosek rodzica, po zasięgnięciu opinii nauczyciela bądź nauczycieli uczących dziecko.

Diagnoza

- neutralna kulturowo
- trafna
- rzetelna
- wieloaspektowa

Zdania Specjalistycznej Poradni:

- profilaktyka niepowodzeń edukacyjnych
- wsparcie emocjonalne i psychiczne w okresie adaptacji dziecka w szkole
- budowanie systemu pomocy
specjalista - nauczyciel - rodzic - dziecko
- udział w tworzeniu Planu Wsparcia Dziecka (PWD)

A close-up photograph of a hand holding a small, colorful globe. The globe is positioned on the left side of the frame, showing the continent of Africa. The hand is visible at the bottom left, with fingers gripping the globe. The globe's map is detailed with various colors for different countries and regions. The title 'Dialog z rodzicami' is written in green text on a light blue background to the right of the globe.

Dialog z rodzicami

- Informacja o możliwościach pomocy
- Różnice programowe
- Doradztwo dotyczące doboru szkoły
- Kształcenie specjalne i nauczanie indywidualne nie jest wyjściem

Nowa podstawa programowa mówi:

„W rozwoju społecznym bardzo ważne jest kształtowanie postawy obywatelskiej, postawy poszanowania tradycji i kultury własnego narodu, a także postawy poszanowania dla innych kultur i tradycji.”

„Szkoła ma obowiązek zadbać o wszechstronny rozwój każdego ucznia...”

WNIOSKI

- Niezbędna jest ścisła współpraca z rodzicami, oparta na szczerości i konsekwencji. Pomocną rolę może odegrać spisanie kontraktu, w którym opiekunowie prawni zobowiążą się do pomocy dziecku w uzupełnianiu braków edukacyjnych.
- Należy objąć ucznia programem zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (w miarę możliwości indywidualnych) i na bieżąco monitorować postępy.
- Zespół klasowy powinien być przygotowany do przyjęcia nowego kolegi.
- Dobre rezultaty daje zorganizowanie pomocy koleżeńskiej w formie tutoring (wyznaczenie grupy uczniów wspierających i pomagających w nauce).
- Integracji z klasą sprzyja wykorzystanie zdolności, wiedzy i umiejętności (np. podczas zajęć pozalekcyjnych oraz imprez klasowych i szkolnych).

- Ocenianie opisowe odgrywa motywującą rolę w uczeniu się. Należy szczegółowo uzasadniać wystawioną ocenę, z podkreśleniem nawet najmniejszych zalet wykonanej pracy.
- Nauczyciele wszystkich przedmiotów muszą mieć świadomość różnic w nomenklaturze i na bieżąco objaśniać omawiane terminy naukowe.
- Pożądany byłby stały kontakt z pedagogiem i poradnią w celu zapobiegania niepowodzeniom szkolnym.
- Sukces ucznia zależy od zaangażowania nauczyciela w ramach obowiązkowego pensum i godzin pozadydaktycznych.
- Warto się zastanowić, w jaki sposób możemy wpłynąć na wprowadzenie programów adaptacyjnych dla uczniów powracających z zagranicy oraz cudzoziemców, których liczba w Polsce stale rośnie.

**„Dialog międzykulturowy to
nieodzowny sposób budowania
świata wewnątrznie pojednanego.”**

Jan Paweł II

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ